

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 168/2018-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 6. marca 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Ladislava Orosza a Miroslava Duriša predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátkou JUDr. Michaelou Macalákovou, J. Milca 11, Žilina, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s porušením čl. 7 ods. 5 a čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 214/2001 a jeho rozsudkom z 11. augusta 2014 v spojení s opravným uznesením sp. zn. 7 C 214/2001 z 8. októbra 2014, postupom Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Co 18/2015 a jeho rozsudkom z 26. februára 2015 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Cdo 349/2015 a jeho uznesením z 23. júna 2016, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. septembra 2016 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s porušením čl. 7 ods. 5 a čl. 152 ods. 4 ústavy postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 214/2001 (ďalej len „napadnuté konanie okresného súdu“) a jeho rozsudkom z 11. augusta 2014 v spojení s opravným uznesením sp. zn. 7 C 214/2001 z 8. októbra 2014 (ďalej len „napadnutý rozsudok okresného súdu“), postupom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Co 18/2015 (ďalej len „napadnuté konanie krajského súdu“) a jeho rozsudkom z 26. februára 2015 (ďalej len „napadnutý rozsudok krajského súdu“) a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Cdo 349/2015 (ďalej len „napadnuté konanie najvyššieho súdu“) a jeho uznesením z 23. júna 2016 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažnosti a z príloh k nej priložených vyplýva, že po rozvode manželstva sťažovateľa s [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „navrhovateľka“), nedošlo medzi nimi k dohode o vypríadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej len „BSM“), preto navrhovateľka podala okresnému súdu návrh na jeho vypořádanie.

Okresný súd napadnutým rozsudkom z 11. augusta 2014 vypořiadal BSM sťažovateľa a navrhovateľky.

Proti rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom z 26. februára 2015 tak, že rozsudok vo výroku, ktorým došlo k vypořiadaniu BSM, potvrdil ako vecne správny.

Proti rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie, v ktorom namietal, že mu krajský súd odňal možnosť konať pred súdom, a taktiež pre inú vadu, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie, a pre nesprávne právne posúdenie veci. O dovolaní rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením z 23. júna 2016 tak, že ho odmietol.

K porušeniu označených základných práv a článkov ústavy došlo podľa sťažovateľa predovšetkým tým, že okresný súd nezohľadnil pri vyporiadavaní BSM finančné prostriedky, ktoré vniesol do manželstva a ktoré boli použité pri stavbe ich rodinného domu. Sťažovateľ v tejto súvislosti namieta, že okresný súd nesprávne vyhodnotil svedecké výpovede jeho súrodencov. Podľa okresného súdu tieto výpovede boli vzájomne rozporné, pričom sťažovateľ uvádza, že tento vzájomný rozpor v napadnutom rozsudku dostatočne nekonkretizoval. Podľa sťažovateľa listinné dôkazy – faktúry, dodacie listy a záznamy o preprave, na ktoré poukázal okresný súd, nevyvrátili tvrdenia týchto svedkov, keďže aj sťažovateľ a aj jeho brat niekoľko rokov stavali rodinné domy, ku ktorým bolo vystavených množstvo faktúr a dodacích listov z rôznych časových období, „čo ale nevyvracia tvrdenia brata sťažovateľa – [REDAKOVANÉ] a sestier sťažovateľa, že našetroené finančné prostriedky pred manželstvom sťažovateľ reálne mal a mal ich v určitej výške, ktorú svedkovia potvrdili, pričom tieto mu vracali ako pôžičku aj vo forme stavebného materiálu“. Okresný súd navyše pri vyčíslení výšky doplatku, neodpočítal sumu 6 139 Sk za nákup stavebného materiálu, ktorú sám považoval za nespornú.

Podľa sťažovateľa ak okresný súd „neuznal celú výšku výlučných finančných prostriedkov sťažovateľa z obdobia pred manželstvom – 120.000,- Sk, mal jednoznačne uznať minimálne sumu potvrdenú svedkami t. j. 97.500,- Sk, ktorú mal následne premietnuť aj do percentuálneho vyjadrenia podielu sťažovateľa na hodnote domu ustálenej znaleckým posudkom“.

Sťažovateľ tiež namieta, že pri určení hodnoty stavebných prác, ktoré mali byť platené z jeho finančných prostriedkov, okresný súd nesprávne vyhodnotil ním predložené listinné dôkazy a tiež znalecký posudok č. 15/2013 vypracovaný obchodnou spoločnosťou ZNALCI, s. r. o.

Uvedeným postupom okresný súd porušil ustanovenie § 150 Občianskeho zákonníka v miere, ktorá mala za následok porušenie označených základných práv a článkov ústavy.

Sťažovateľ v odvolaní spochybnil aj právny záver okresného súdu, že špecifikovaná nehnuteľnosť (záhrada) nepatrí do BSM z dôvodu, že ju nadobudla navrhovateľka z finančných prostriedkov, ktoré boli darom od jej otca. Túto skutočnosť malo potvrdzovať aj písomné vyhlásenie podpísané sťažovateľom v spojení so znaleckým posudkom [REDAKOVANÉ]. Podľa sťažovateľa závery uvedeného znaleckého posudku vyvrátil ním predložený znalecký posudok [REDAKOVANÉ], „ktorý uviedol, že podpisy na prehláseniach nie sú pravdepodobne podpismi sťažovateľa“. Sťažovateľ tvrdí, že svojou argumentáciou v odvolaní proti prvému rozsudku okresného súdu dostatočne spochybnil závery predmetného znaleckého posudku, okresný súd napriek tomu z neho vychádzal, „ale sporné tvrdenia medzi účastníkmi konania nerozptýlil v záujme zvýšenia právnej istoty ani len nariadením dokazovania formou kontrolného znaleckého posudku z odboru písomoznalectvo“.

Sťažovateľ aj v odvolaní poukázal na finančné prostriedky, ktoré mal naštrené pred uzavretím manželstva a z ktorých hradil niektoré stavebné práce – v tomto smere poukázal na výpovede svojich súrodencov, na listinné dôkazy a na znalecký posudok obchodnej spoločnosti ZNALCI, s. r. o.

Podľa sťažovateľa krajský súd sa s odvolacími námietkami dostatočne nevysporiadal a obmedzil sa na „*mimoriadne strohé, formálne a nič nevysvetľujúce odôvodnenie*“.

Pochybenie krajského súdu vidí sťažovateľ aj v tom, že krajský súd o odvolaní rozhodol bez nariadenia pojednávania, hoci z jeho odvolania bolo zrejmé, že je potrebné zopakovať a doplniť dokazovanie, pričom tento postup riadne neodôvodnil.

Sťažovateľ tiež namieta, že najvyšší súd nesprávne posúdil existenciu dovolacích dôvodov, predovšetkým námietku, že postupom krajského súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom podľa § 237 ods. 1 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len

„OSP“). Podľa sťažovateľa najvyšší súd svoje právne závery dostatočne neodôvodnil. Najvyšší súd porušil sťažovateľom označené základné práva aj tým, že na rozhodnutie o dovolaní nenariadil pojednávanie, hoci *«išlo o vec, kde „dovolacie pojednávanie“ bolo jednoznačne potrebné nariadiť predovšetkým s poukazom na okruh účastníkov, charakter a predmet konania. Rozhodovanie o vyporiadaní BSM je predsa mimoriadne špecifickým, pričom výsledky takéhoto rozhodovania nie je možné následne ani len analogicky aplikovať vo všeobecnej právnej praxi, preto nevyhnutnosť vplyvu nepochybnosti, zákonnosti a spravodlivosti takéhoto druhu rozhodovacieho procesu je ešte o to významnejšia.»*

Sťažovateľ na základe uvedených skutočností navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa... na garanciu prednosti medzinárodných zmlúv o ľudských právach a základných slobodách, medzinárodných zmlúv, na ktorých vykonanie nie je potrebný zákon, a medzinárodných zmlúv, ktoré priamo zakladajú práva alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom podľa čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky,... na súdnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 46 ods. 1 a ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky,... na prerokovanie vecí v prítomnosti účastníka konania, právo na verejné prerokovanie vecí a právo vyjadriť sa k všetkým vykonávaným dôkazom zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky,... na výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov v súlade s touto ústavou garantované čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, postupom a rozhodovacou činnosťou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v Uznesení sp. zn. 6 Cdo 349/2015 zo dňa 23. 06. 2016, Krajského súdu Žilina v Rozsudku sp. zn. 9 Co/18/2015 zo dňa 26. 02. 2015 a Okresného súdu Žilina v Rozsudku sp. zn. 7 C/214/2001-1147 zo dňa 11. 08. 2014 v spojení s opravným Uznesením Okresného súdu Žilina 7 C/214/2001-1170 zo dňa 08. 10. 2014 porušené boli.

2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 349/2015 zo dňa 23. 06. 2016 sa zrušuje a vec sa mu vracia na ďalšie konanie.

3. Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva finančné zadostučinenie vo výške 10.000,- Eur, ktoré sú sťažovateľovi povinné Najvyšší súd Slovenskej republiky, Krajský súd

Žilina a Okresný súd Žilina vyplatiť spoločne a nerozdielne najneskôr do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky...

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania... do 30 dní od doručenia tohto nálezu na účet jeho právneho zástupcu...“

Návrh na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia sťažovateľ odôvodňuje tým, že „zásah do jeho základných práv a slobôd bol mimoriadne závažný, nakoľko sa zjednania nápravy ani využitím riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov nedovolal.

Súdy ako orgány verejnej moci, tak svojim nezákonným postupom vystavili sťažovateľa procesným a hmotnoprávnym úkonom s konštitutívnymi dôsledkami, ktoré trvalo a hrubo zasahujú do jeho života a rovnako aj negatívne do jeho vlastníckej sféry.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne, t. j. na princípe subsidiarity.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti ide vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať taký návrh, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

II.1 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 48 ods. 2 ústavy v spojení s porušením čl. 7 ods. 5 a čl. 152 ods. 4 ústavy postupom okresného súdu v napadnutom konaní a jeho rozsudkom z 11. augusta 2014

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd pri uplatňovaní svojej právomoci vychádza zo zásady, že ústava ukladá všeobecným súdom chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a uplatní sa až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným

(všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Proti napadnutému rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd. Právomoc krajského súdu rozhodnúť o odvolaní sťažovateľa v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu. Ústavný súd preto túto časť jeho sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

II.2 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy postupom krajského súdu v napadnutom konaní a jeho rozsudkom z 26. februára 2015

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený posudzovať právne názory všeobecného súdu a preskúmať ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Integrálnou súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace

s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (III. ÚS 209/04).

Krajský súd napadnutým rozsudkom z 26. februára 2015 potvrdil napadnutý rozsudok okresného súdu z 11. augusta 2014 vo výroku, ktorým tento vyporiadal BSM sťažovateľa a navrhovateľky. Poukázal na odôvodnenie tohto rozsudku a následne na zdôraznenie správnosti jeho dôvodov uviedol podrobne tieto právne závery:

«Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Prvostupňový súd neporušil právo účastníkov konania na spravodlivý proces, nakoľko v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť, naopak okresný súd ich náležitým spôsobom v celom súhrne posúdil a aj náležite vyhodnotil.

Odvolací súd preskúmaním napadnutého rozsudku, prislúchajúceho spisového materiálu a vyhodnotením toho, čo uviedli účastníci v rámci odvolacieho konania (odporca v odvolaní ako i navrhovateľka vo vyjadrení k odvolaniu), dospel k záveru, že odvolanie odporcu nie je dôvodné. Pokiaľ išlo o znalecký posudok [REDAKOVANÉ], nie je možné prisvedčiť odporcovi, že by bol vyhotovený neodborne a nepresne, nakoľko znalkyňa riadne znalecký posudok vyhotovila, pričom sa súd náležitým spôsobom v odôvodnení vysporiadal so všetkými spornými skutočnosťami. Nie je preto pravdou ani to, že by skutočnosť, že predmetné prehlásenie podpísal odporca, vyvrátil kontrolný znalecký posudok vyhotovený [REDAKOVANÉ]. V tejto súvislosti odvolací súd konštatuje, že predmetný znalecký posudok nie je možné hodnotiť ako „kontrolný znalecký posudok“, teda tak ako ho nazval odporca, nakoľko súd nepristúpil k ďalšiemu znaleckému skúmaniu. Posudok vyhotovený [REDAKOVANÉ] posudzoval iba ako listinný dôkaz, pričom ani podľa názoru odvolacieho súdu nebolo nutné odchyliť sa od znaleckého posudku vyhotoveného znalkyňou.

Pokiaľ išlo o investície do rodinného domu, ktoré mali pochádzať z úspor finančných prostriedkov odporcu, ktoré nadobudol pred uzavretím manželstva, odvolací súd sa plne stotožňuje s názorom prvostupňového súdu, že tieto skutočnosti neboli v konaní hodnoverným spôsobom preukázané. Pokiaľ išlo o znalecký posudok vyhotovený spoločnosťou ZNALCI, s. r. o., je nutné zdôrazniť, že ani tento nemohol napomôcť vyriešiť otázku, či odporca usparené finančné prostriedky v uvedenej hodnote (či vôbec nejaké) mal ešte pred uzavretím manželstva.»

Ústavný súd pri preskúvaní napadnutého rozsudku krajského súdu ako odvolacieho súdu vychádzal zo svojho ustáleného právneho názoru, podľa ktorého odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (tak prvostupňového, ako aj odvolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (IV. ÚS 350/09).

Ústavný súd preto preskúmal aj napadnutý rozsudok okresného súdu z 11. augusta 2014, ktorým tento rozhodol o návrhu na vyporiadanie BSM. Okresný súd v napadnutom rozsudku poukázal na dôkazy, ktoré vykonal a následne uviedol ich hodnotenie a právne závery. K tvrdeniu sťažovateľa o finančných prostriedkoch nasporených pred uzavretím manželstva a stavebných prácach, ktoré mali byť vykonané z týchto finančných prostriedkov, okresný súd uviedol:

„Odporcom tvrdené skutočnosti, že pred uzatvorením manželstva mal našetrované 60.000, príp. 120.000,- Sk a za tieto finančné prostriedky za zakúpil materiál na stavbu rodinného domu neboli preukázané. Neboli preukázané ani svedeckými výpoveďami súrodencov odporcu, ktorých tvrdenia ohľadom usparených súm sa rozchádzali, taktiež nebolo preukázané aký materiál mal byť za tieto finančné prostriedky zakúpený a či bol aj zabudovaný. Výpoveď svedka [REDAKOVANÉ] ohľadom zakúpenia tehly a vzájomného vyrovnania sa s odporcom súd nepovažoval za vierohodnú, vzhľadom na tú skutočnosť, že v spise nachádzajúce sa dodacie listy, faktúry, záznamy o preprave,

ohľadom tehly a iného materiálu zakupovaného svedkom sú z obdobia po uzatvorení manželstva účastníkov, jediný doklad o zakúpení tehly uvedeným svedkom pred uzatvorením manželstva účastníkov (6. 11. 1976) je z 18. 10. 1976 v sume 6.139,- Sk, čo však nekorešponduje s tvrdením svedka o zakúpení tehly v hodnote 30.000,- Sk pred uzatvorením manželstva účastníkov a ani jeho ďalšími tvrdeniami ohľadom zakúpenia iného materiálu. Súd potom vzhľadom na vyššie uvedené nezohľadnil odporcom tvrdené, v konaní však nepreukázané, vložené investície z jeho výlučného majetku do spoločného majetku účastníkov. Súd v tomto smere zamietol návrh na vykonanie dokazovania odporcom predloženým znaleckým posudkom č. 15/2013 znalca Znalci, s. r. o., ktorý si dal odporca vypracovať po vrátení veci odvolacím súdom vo veci stanovenia hodnoty stavebných prác na realizácii hrubej stavby nehnuteľnosti – rodinný dom č. s. [REDAKOVANÉ], pre rozhodnutie súdu za vyššie uvedeného nepreukázaného skutkového stavu je predmetný znalecký posudok právne irelevantný. Znalecký posudok nemôže nahrádzať skutkové tvrdenia navrhovateľa a určenie hodnoty stavebných prác na realizácii hrubej stavby realizovanej počas trvania manželstva ani nemôže preukázať či tento materiál, ktorý bol potrebný na realizáciu hrubej stavby bol zakúpený z výlučných prostriedkov odporcu. Po odpočítaní súm, ktoré bolo potrebné zohľadniť, zo sumy 46.539,54 Eur sumu 643,01 Eur a 41,72 Eur potom na vyrovnanie podielu navrhovateľky sumu 45.856,81 Eur je potrebné považovať za peňažnú hodnotu, ktorú je odporca povinný z titulu vypořiadaného majetku vyplatiť navrhovateľke.“

K preukázaniu, že záhrada nepatrí do BSM, keďže bola nadobudnutá navrhovateľkou z finančných prostriedkov darovaných jej otcom – okresný súd vykonal dokazovanie pre účely zistenia pravosti podpisov sťažovateľa na písomných vyhláseniach, v ktorých on sám potvrdzuje uvedené okolnosti. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že ustanovená znalkyňa [REDAKOVANÉ] vypracovala znalecký posudok č. 60/2010, sťažovateľ aj navrhovateľka sa k nemu písomne vyjadrili, okresný súd následne vypočul znalkyňu na pojednávaní, ktorá sa vyjadrila k námietkam sťažovateľa. Okresný súd zisťoval aj obsah znaleckého posudku predloženého sťažovateľom, pričom sa k nemu vyjadrila aj navrhovateľka. Na tomto základe okresný súd uviedol tieto právne závery:

«Do BSM účastníkov nepatrí nehnuteľnosť par. č. [REDACTED] [REDACTED] zapísaná na [REDACTED] pre kat. územie [REDACTED] na meno navrhovateľky. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že uvedená nehnuteľnosť bola síce nadobudnutá navrhovateľkou počas trvania manželstva, avšak z výlučných finančných prostriedkov navrhovateľky získaných darom od svojho otca. Túto skutočnosť potvrdil sám odporca písomným prehlásením nachádzajúcim sa v pripojenom spise R-I-2248/91. Pravosť podpisu odporcu na uvedenom prehlásení bola potvrdená znaleckým dokazovaním súdom ustanovenej znalkyne. O správnosti znaleckého posudku súd nemal žiadne pochybnosti, znalkyňa sa vo svojej výpovedi dostatočne a odborne vyjadrila k námietkam odporcu, vysvetlila svoj postup a závery. Námietky odporcu súd vyhodnotil ako účelové, ničím nepodložené, smerujúce k spochybneniu odbornosti ustanovenej znalkyne, ktorá je zapísaná v zozname znalcov a spĺňa kvalifikačné a odborné predpoklady pre výkon funkcie znalca. Na tomto závere nič nemení ani tá skutočnosť, že odporca po vrátení veci odvolacím súdom si dal vypracovať a predložil tzv. „kontrolný znalecký posudok“, ktorý súd hodnotil ako listinný dôkaz, nakoľko kontrolné znalecké dokazovanie súd v konaní nenariadil a ktorým nebolo preukázané, že by súdom ustanovená znalkyňa pri vypracovaní znaleckého posudku postupovala nesprávne a ktorým by akýmkoľvek spôsobom boli spochybnené jej závery. Úlohou znalkyne v zmysle uznesenia súdu bolo určiť pravosť podpisu odporcu na prehláseniach zo dňa 3. 2. 1992 založených v spise R-I-2248/91 bývalého Štátneho notárstva [REDACTED]. Znalkyňa určovala pravosť 6-ich originálnych parafových podpisov na šiestich vyhotoveniach dokladu „Prehlásenie“ zo dňa 3. 2. 1992, pričom písadlom všetkých podpisov bolo modro píšuce guličkové pero. Odporcom objednaný znalec však posudzoval fotokópie, ktoré boli založené v súdnom spise pod č. l. 789 až 794, čo vyplýva z čl. II ods 1 „kontrolného znaleckého posudku“. Súd povolil objednanému znalcovi nahliadnuť do súdneho spisu a z úradného záznamu o jeho nahliadnutí zo dňa 12. 7. 2013 v čase od 10.04 hod. do 10,33 hod (č. l. 1028) nevyplýva, že by si objednaný znalec vyhotovil nejaké fotokópie zo spisu, fotokópie predmetných listov (789 až 794) sú súčasťou znaleckého posudku súdom ustanovenej znalkyne, ktorý je žurnalizovaný v súdnom spise pod č. l. 773-806 a ktorý bol doručený odporcovi a ktorý objednaný znalec podrobil kontrolnému posudku. Z uvedeného je zrejmé, že objednaný znalec nepracoval s takým istým dôkazným materiálom s akým pracovala súdom ustanovená znalkyňa, teda so 6-timi

originálnymi „Prehlásenia“. V čl. II ods. 3. Predbežné skúmanie – 1. etapa skúmania znalec uvádza, že 6 sporných podpisov „[REDAKOVANÉ]“ je napísaných ceruzkou a takto bolo prevzaté aj znalkyňou bez originálnych podpisov, čo však nezodpovedá skutočnosti. Zároveň uvádza, že neoriginálne podpisy podľa písomznaleckých posudkov nie je možné skúmať a v tomto smere vypracovať znalecký posudok. Okrem toho fotokópie sporných podpisov sú veľmi nejasné, ktoré neumožňujú vykonať správny písomznalecký záver a ich preskúmanie a vyslovil predbežný záver – hypotézu: Záver znaleckého posudku [REDAKOVANÉ] č. 60/2010 na č. l. 788 súdneho spisu sp. zn. 7 C 214/2001 o tom, že šesť sporných podpisov „[REDAKOVANÉ]“ sú pravými podpismi [REDAKOVANÉ] je nesprávny. Podpisy sú v podstate písomznalecky nepreskúmateľné. Napriek tomu vykonal písomznalecké skúmanie a vyslovil, že šesť sporných podpisov „[REDAKOVANÉ]“ na Prehlásení zo dňa 3. 2. 1992 majú charakter kategórie IV., t. j. ide o pravdepodobnostné zistenie, že podozrivý [REDAKOVANÉ] nevytvoril šesť sporných podpisov. Podstatná časť sporných podpisov je nepreskúmateľná. Podpisy sú tak neurčité, že v podstate sú nepreskúmateľné. S vysokou pravdepodobnosťou sa nejedná o falzifikáty. Objednaný znalec na jednej strane spochybňuje postup súdom ustanovenej znalkyne, keď podľa neho preskúmavala neoriginálne sporné podpisy (ktoré závery však nezodpovedajú skutočnosti) a na druhej strane sám podrobil expertíznemu skúmaniu neoriginálne podpisy z fotokópií, napriek tomu, že sám uviedol že neoriginálne podpisy nie je možné písomznalecky skúmať. Súd nemal dôvod odchyliť sa od svojich záverov vyslovených v tomto smere už v pôvodnom rozsudku zo dňa 6. 8. 2012. „Kontrolným znaleckým posudkom“ neboli akýmkoľvek spôsobom spochybnené závery súdom ustanovenej znalkyne a súd nevidel dôvod na nariadenie kontrolného znaleckého dokazovania.»

Z argumentácie krajského súdu v napadnutom rozsudku v spojení s rozsudkom okresného súdu dostatočne vyplýva záver, z akých dôvodov konajúce súdy neakceptovali tvrdenie sťažovateľa, že na výstavbu rodinného domu boli z časti použité jeho finančné prostriedky, ktoré mal nasporiť pred uzavretím manželstva. V odôvodnení svojho rozsudku okresný súd dostatočne objasnil, ako hodnotil svedecké výpovede súrodencov sťažovateľa, predložené listinné dôkazy a znalecký posudok obchodnej spoločnosti ZNALCI, s. r. o. Napadnutý rozsudok okresného súdu poskytol dostatočné odpovede na právny záver

o pravosti podpisov sťažovateľa na písomných vyhláseniach, v ktorých potvrdil špecifikované skutočnosti týkajúce sa nehnuteľnosti (záhrady), a vysvetlil hodnotenie príslušných znaleckých posudkov a tiež objasnil, prečo okresný súd nepovažoval za potrebné nariadiť kontrolné znalecké dokazovanie. Uvedené právne závery ústavný súd nepovažuje za arbitrárne a ani zjavne neodôvodnené, preto sú ústavne udržateľné. Napadnutý rozsudok krajského súdu v spojení s rozsudkom okresného súdu nemožno – vo vzťahu k uvedeným právnym záverom – a ani v celosti – považovať za arbitrárny, prípadne zjavne neodôvodnený.

Pokiaľ ide o námietky sťažovateľa, možno konštatovať, že sú výlučne výrazom odlišného právneho hodnotenia zisteného skutkového stavu. Odlišné právne hodnotenie skutkového stavu je klasickým východiskom sporového konania, kde v súdnom konaní proti sebe stoja účastníci konania, ktorí majú odlišný a protichodný názor na vzniknutú skutkovú situáciu. Súd, ktorý rozhoduje spor účastníkov konania, pri rozhodnutí v prospech jedného z účastníkov rozhodne v zásade aj v súlade s právnym názorom úspešného účastníka, teda spravidla v rozpore s právnym názorom neúspešného účastníka (porovnaj m. m. IV. ÚS 135/2012, II. ÚS 659/2016). Skutočnosti, ktoré sťažovateľ uvádza v sťažnosti, sú podľa názoru ústavného súdu výrazom výlučne odlišného právneho názoru sťažovateľa na predmet konania – vyporiadanie BSM s navrhovateľkou. Sťažovateľom uvádzané skutočnosti nijako neindikujú také pochybenia v postupe krajského súdu a v jeho rozsudku, ktoré by mali ústavnoprávny rozmer, teda ktoré by vytvárali priestor pre možnosť vyslovenia porušenia označených základných práv sťažovateľa podľa ústavy.

Námietku sťažovateľa o tom, že krajský súd nenariadil na rozhodnutie o odvolaní pojednávanie, ústavný súd nemal právomoc preskúmať, pretože ju skúmal najvyšší súd v napadnutom dovolacom konaní.

Na tomto základe ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

II.3 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy postupom najvyššieho súdu v napadnutom konaní a jeho uznesení z 23. júna 2016

Vychádzajúc z obsahu sťažnosti sa ústavný súd v rámci predbežného prerokovania sústredil na posúdenie, či sa najvyšší súd ústavne akceptovateľným spôsobom vysporiadal s dovolacími námietkami sťažovateľa, ktorými odôvodňoval prípustnosť dovolania, sledujúc pritom skutočnosť, či nemožno sťažnosť v tejto časti považovať za zjavne neopodstatnenú.

V súvislosti s preskúvaním napadnutého uznesenia najvyššieho súdu ústavný súd poukazuje v prvom rade na svoju ustálenú judikatúru, v ktorej opakovane zdôrazňuje, že otázka posúdenia, či sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí v zásade do výlučnej právomoci najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu. Otázka posúdenia prípustnosti dovolania je otázkou zákonnosti a jej riešenie samo osebe nemôže viesť k záveru o porušení označených práv sťažovateľa (napr. II. ÚS 324/2010).

Najvyšší súd v napadnutom uznesení najprv preskúmal procesnú prípustnosť dovolania proti napadnutému rozsudku krajského súdu a dospel k záveru, že dovolanie nie je podľa § 238 ods. 1, 2 a 3 OSP prípustné. Následne preskúmal dovolanie proti napadnutému rozsudku krajského súdu s prihliadnutím na § 242 ods. 1 druhú vetu OSP aj z dôvodov uvedených v § 237 ods. 1 OSP, a to predovšetkým z dôvodu existencie prípadnej vady podľa § 237 ods. 1 písm. f) OSP, ktorej sa sťažovateľ dovolával. Najvyšší súd následne uviedol:

„Za nedôvodnú považoval dovolaciu námietku o odňatí možnosti žalovanému riadne konať pred súdom nevykonaním dokazovania napriek tomu, že namietal nedostatočne zistený skutkový stav (s poukazom na hodnotenie znaleckého posudku predloženého v prvostupňovom konaní žalobkyňou a ním predloženého znaleckého posudku) a navrhol v odvolacom konaní vykonanie ďalších dôkazov.

Súd totiž nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (viď § 120 ods. 1 O. s. p.), a nie účastníkov konania. Postup súdu, ktorý v priebehu konania nevykoná všetky účastníkom navrhované dôkazy alebo vykoná iné dôkazy na zistenie skutkového stavu, nezakladá bez ďalšieho prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p., lebo týmto postupom súdu sa neodníma účastníkovi možnosť pred súdom konať (porovnaj R 37/1993 a R 125/1999).

V súvislosti s dovolacou námietkou o nevykonaní dôkazov navrhnutých v priebehu odvolacieho konania dovolací súd navyše poznamenáva, že nebolo povinnosťou odvolacieho súdu sa týmto návrhom žalovaného, predloženým v štádiu odvolacieho konania, zaoberať a jeho neakceptovanie odôvodňovať, pretože z podaného odvolania je zrejmé, že žalovaný v ňom neuplatnil odvolací dôvod uvedený v § 205 ods. 2 písm. e/ O. s. p., t. j. že doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú to ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené.

Vadou konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. nie je ani prípadne nesprávne hodnotenie vykonaných dôkazov. Hodnotenie dôkazov prislúcha zásadne len tomu súdu, ktorý ich vykoná. Ak súd v procese dokazovania nevykoná dokazovanie určitým dôkazným prostriedkom takým spôsobom, ktorý predpisuje zákon, alebo ak hodnotí vykonané dôkazy v rozpore so zásadami formálnej logiky, dochádza k tzv. inej (v § 237 O. s. p. neuvedenej) vade. Takáto vada je síce relevantným dovolacím dôvodom (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), prípustnosť dovolania ale nezakladá (porovnaj napríklad rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 266/2009).

V nadväznosti na uvedené je potrebné konštatovať, že rovnako nedôvodnou bola aj námietka žalovaného o odňatí možnosti konať pred súdom tým, že odvolací súd rozhodol bez nariadenia pojednávania. Odvolací súd je totiž povinný nariadiť pojednávanie len v taxatívne vymedzených prípadoch podľa § 214 ods. 1 O. s. p. V prejednávanej veci však nenastala žiadna v uvedenom ustanovení predpokladaných situácií. Súd preto správne postupoval v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 O. s. p. a k odňatiu možnosti žalovanému konať pred súdom nedošlo.

K odňatiu možnosti žalovaného konať pred súdom nedošlo ani nedostatočným odôvodnením rozhodnutia odvolacieho súdu. V zmysle stanoviska Občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 3. decembra 2015 nepreskúmateľnosť rozhodnutia môže len výnimočne zakladať prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p., a to ak písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu. O taký prípad však v preskúmvanej veci nešlo. Tým, že odvolací súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa a výslovne na ne odkázal, bolo potrebné odôvodnenie jeho rozsudku posudzovať v kontexte s odôvodnením rozsudku prvostupňového súdu. Z hľadiska náležitostí vyžadovaných ustanovením § 157 ods. 2 O. s. p. na riadne odôvodnenie rozsudku je postačujúce, ak súd v odôvodnení stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia. Podľa názoru dovolacieho súdu rozsudok odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvého stupňa spĺňa požiadavky na riadne a presvedčivé odôvodnenie v zmysle § 157 ods. 2 O. s. p., keďže ním bola daná odpoveď na všetky podstatné otázky týkajúce sa predmetu konania z hľadiska skutkového a právneho posúdenia veci. Sú z neho zrejmé podstatné dôvody, pre ktoré odvolací súd potvrdil rozhodnutie prvostupňového súdu. Odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozsudku osobitne vysporiadal aj s odvolacími námietkami týkajúcimi sa predložených znaleckých posudkov a ich hodnotenia prvostupňovým súdom.

Dovolací súd poznamenáva, že pri posudzovaní riadneho odôvodnenia rozhodnutí súdov v základnom konaní sa nezaobrá správnosťou skutkových a právnych záverov v nich obsiahnutých (teda správnosťou odôvodnenia z tohto hľadiska), pretože správnosť dovolaním napadnutého rozsudku by mohol skúmať, len ak by dovolanie bolo prípustné.“

K námietke tzv. inej vady a nesprávneho právneho posúdenia veci najvyšší súd uviedol:

„Dovolateľom uplatnenými ďalšími dovolacími dôvodmi, spočívajúcimi v tzv. inej vade konania a v nesprávnom právnom posúdení veci odvolacím súdom, sa dovolací súd nemohol zaoberať, pretože tieto dovolacie dôvody by mohli byť relevantné len v prípade, ak by dovolanie bolo prípustné. Samotné však prípustnosť dovolania nezakladajú. Aj keby teda tvrdenie dovolateľa o nesprávnom právnom posúdení veci bolo opodstatnené, nezakladala by táto okolnosť prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 O. s. p.“

Vychádzajúc z citovaného ústavný súd zastáva názor, že najvyšší súd sa v napadnutom uznesení ústavne konformným spôsobom zaoberal kľúčovými dovolacími námietkami, ktoré sťažovateľ uplatnil vo svojom dovolaní smerujúcom proti napadnutému rozsudku krajského súdu, pričom právne závery, ktoré k nim zaujal, sú primeraným spôsobom odôvodnené a zodpovedajú obsahu a zmyslu právnych noriem, ktoré najvyšší súd pri rozhodovaní o dovolaní aplikoval. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu je preto podľa názoru ústavného súdu z ústavného hľadiska akceptovateľné a udržateľné a nesignalizuje takú príčinnú súvislosť medzi ním a sťažovateľom označenými právami, ktorá by zakladala reálnu možnosť vysloviť ich porušenie po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie.

Ústavný súd poukazuje na to, že súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je povinnosť súdu akceptovať dôvody prípustnosti opravného prostriedku uvádzané sťažovateľom, v dôsledku čoho ich „nerešpektovanie“ súdom ani nemožno bez ďalšieho považovať za porušenie označeného základného práva podľa ústavy. V inom prípade by totiž súdy stratili možnosť posúdiť, či zákonné dôvody prípustnosti alebo neprípustnosti podaného dovolania boli vôbec naplnené. Takýto postup a rozhodnutie dovolacieho súdu Občiansky súdny poriadok výslovne umožňuje, preto použitý spôsob v konkrétnych prípadoch nemohol znamenať odoprenie prístupu sťažovateľa k súdnej ochrane v konaní o mimoriadnom opravnom prostriedku.

Podľa § 243a ods. 1 OSP dovolací súd rozhodne o dovolaní spravidla bez pojednávania; pojednávanie môže nariadiť, ak to považuje za potrebné.

Dovolací súd nariadi pojednávanie len v prípade, ak podľa prípustnosti a dôvodov dovolania treba vykonať dokazovanie na to, aby sa právne a skutkovo mohla uzavrieť otázka prípustnosti dovolania, prípadne jeho dôvodnosti z hľadiska možnosti zrušiť napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Inak dovolací súd dokazovanie nevykonáva (komentár ASPI k § 243a OSP).

V prejednávacom prípade najvyšší súd posudzoval prípustnosť dovolania výlučne z hľadiska § 237 ods. 1 písm. f) OSP, pričom – vychádzajúc z odôvodnenia napadnutého

uznesenia – dospel k záveru, že tento dovolací dôvod nebol preukázaný. Tento záver potom dostatočne odôvodňuje postup najvyššieho súdu, ktorý rozhodol o dovolaní sťažovateľa bez nariadenia pojednávania, preto ani z tohto hľadiska nemožno uvažovať o porušení označených základných práv sťažovateľa.

Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu, a obsahom základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy, ktorých vyslovenia porušenia sa sťažovateľ domáha, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

II.4 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 2 ústavy a namietanému porušeniu čl. 7 ods. 5 a čl. 152 ods. 4 ústavy postupom krajského súdu v napadnutom konaní a jeho rozsudkom z 26. februára 2015 a postupom najvyššieho súdu v napadnutom konaní a jeho uznesením z 23. júna 2016

Ústavný súd vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa garantovaného v čl. 46 ods. 2 ústavy poukazuje na skutočnosť, že toto ustanovenie ústavy je aplikovateľné len na prípady, keď bola fyzická osoba alebo právnická osoba ukrátená na svojich právach rozhodnutím orgánu verejnej správy, zatiaľ čo v prípade sťažovateľa celkom zjavne malo ísť o zásah do jeho práv vykonaných prostredníctvom všeobecných súdov (krajského súdu, resp. najvyššieho súdu), ktoré nie sú orgánmi verejnej správy. Ústavný súd preto v okolnostiach posudzovanej veci považuje námietku porušenia základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 2 ústavy na ním uvedenom základe za zjavne neopodstatnenú.

K namietanému porušeniu čl. 152 ods. 4 ústavy ústavný súd poukazuje na to, že predmetom ochrany v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy sú základné práva, a preto základom autoritatívneho výroku ústavného súdu o sťažnosti je vyslovenie porušenia

konkrétneho základného práva garantovaného konkrétnym článkom ústavy, prípadne kvalifikovanej medzinárodnej zmluvy o ľudských právach a základných slobodách. Uvedenú skutočnosť nemožno však interpretovať tak, že ústavný súd pri rozhodovaní o ústavných sťažnostiach neprihliada aj na iné ústavné normy, ktoré sú zvlášť vtedy, ak majú charakter ústavného princípu, v zásade vždy implicitnou súčasťou rozhodovacej činnosti ústavného súdu.

Ústavný súd vo svojej doterajšej judikatúre priznáva sťažovateľom označenému článku charakter generálneho interpretačného princípu (čl. 152 ods. 4 ústavy), ktorý sú povinné rešpektovať všetky orgány verejnej moci pri výklade a uplatňovaní ústavy (m. m. napr. IV. ÚS 119/07, IV. ÚS 383/08, IV. ÚS 70/2011, III. ÚS 66/2012, II. ÚS 234/2017), ktorý síce nepriznáva fyzickým osobám a právnickým osobám konkrétne základné právo alebo slobodu, ale je v zásade vždy implicitnou súčasťou akejkoľvek rozhodovacej činnosti ústavného súdu, a teda aj rozhodovania o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Za týchto okolností prichádza v konaní o ústavných sťažnostiach do úvahy vyslovenie porušenia tohto ustanovenia ústavy, ktorý má charakter ústavného princípu len v spojení s vyslovením porušenia konkrétneho základného práva. Neprichádza však do úvahy, aby ústavný súd vyhovel sťažnosti bez toho, aby vyslovil porušenie konkrétneho základného práva.

Na tomto základe nemožno uvažovať ani o porušení čl. 152 ods. 4 ústavy napadnutým rozsudkom krajského súdu a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu, prípadne napadnutým uznesením najvyššieho súdu a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu.

Sťažovateľ napokon namieta porušenie čl. 7 ods. 5 ústavy, pričom túto námietku nijako bližšie neodôvodňuje. V petite sťažnosti neuvádza výslovne medzinárodnú zmluvu a ani také právo vyplývajúce z tejto zmluvy, ktoré malo byť napadnutými rozhodnutiami krajského súdu, resp. najvyššieho súdu a ich postupom porušené.

V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na to, že od začiatku svojej činnosti v súlade s princípom *pacta sunt servanda* konštantne judikuje, že základné práva a slobody podľa ústavy je potrebné vykladať a uplatňovať v zmysle a duchu medzinárodných zmlúv o ľudských právach a základných slobodách (PL. ÚS 5/93, PL. ÚS 15/98, PL. ÚS 17/00). To znamená, že aj vtedy, keď nebol nútený sa priamo vysloviť o porušení Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) alebo inej medzinárodnej zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, ústavný súd vždy, pokiaľ to ústava svojím znením nevylučovala, prihliadal pri vymedzení obsahu základných práv a slobôd ustanovených v ústave aj na znenie týchto zmlúv a príslušnú judikatúru k nim vydanú (m. m. II. ÚS 55/98). Vychádzajúc z obsahu sťažovateľových námietok takto ústavný súd konštatuje, že napadnutý rozsudok krajského súdu a postup, ktorý prechádzal jeho vydaniu, a napadnuté uznesenie najvyššieho súdu a postup, ktorý predchádzal jeho vydaniu, možno akceptovať aj z hľadísk, ktoré garantuje právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Na tomto základe ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Po odmietnutí sťažnosti ako celku bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi uplatnenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. marca 2018